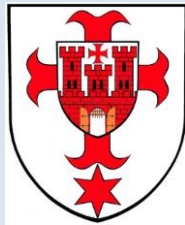

Pozew czy ugoda?

**Zadanie finansowane jest z budżetu państwa w ramach
dotacji celowej przekazanej Powiatowi
Kluczborskiemu**

OPRACOWANIE WYKONAŁA FUNDACJA MŁODZI LUDZIOM

**POWIAT
KLUCZBORSKI**

STAN PRAWNY MAJ 2021 r.

POZEW

Pozew jest to pismo procesowe od wniesienia którego zaczyna się proces cywilny. Zaznaczyć trzeba, że nie każde wnoszone przez nas pismo procesowe do sądu to pozew. W wielkim uproszczeniu należy przyjąć, że pozew wnosimy wtedy, kiedy pomiędzy stronami powstał spór. Wskazać należy, że często myłone jest wniesienie wniosku do sądu w postępowaniu nieprocesowym z pozwem. Na przykład, jeżeli chcemy dokonać stwierdzenia nabycia spadku po zmarłym, nie wnosimy do sądu pozwu tylko wniosek.

Trzeba również odróżnić słowo pozew od powództwa. Powództwo to żądanie, które kierujemy do pozwanego, natomiast pozew jest formą, w której kierujemy swoje żądanie do sądu.

Wymaganie formalne pozwu

Pozew musi czynić zadość wymaganiom formalnym wskazanym w art. 187 ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.2020.0.1575 t.j.) dalej k.p.c., powinien zatem zawierać:

1. **Oznaczenie sądu**, do którego kierujemy swoje żądanie zgodnie z właściwością miejscową, rzeczową i wyłączną, wynikającą z art. 15-46 k.p.c. W przypadku wniesienia pozwu do niewłaściwego sądu, pozew ten zostanie przekazany przez sąd do którego go wnieśliśmy do sądu właściwego.
2. **Oznaczenie stron postępowania**
Jako powód musimy wskazać swoje dane osobowe, PESEL oraz miejsce zamieszkania. Musimy także wskazać dane pozwanego oraz jego adres zamieszkania lub siedziby. W przypadku, gdy strony są przedsiębiorcami należy wskazać nazwę/firmę, numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, NIP oraz REGON.
3. **Oznaczenie rodzaju pisma** np. Pozew o alimenty
4. **Określenie żądania pozwu** – jest to jedna z najważniejszych części pozwu, ponieważ wskazujemy tutaj czego żądamy od pozwanego. W

aspekcie formalny żądaniem tym określamy przedmiot całego postępowania. Żądanie pozwu decyduje o właściwości sądu, wartości przedmiotu sporu i kwalifikacji naszej sprawy do określonego postępowania np. do postępowania gospodarczego, jeżeli spór dotyczy przedsiębiorców.

5. **Wartość przedmiotu sporu** – w sprawach o prawa majątkowe wskazujemy wartość przedmiotu sporu. W przypadku, gdy przedmiotem sporu jest określona suma pieniężna, nie mamy obowiązku jej wskazywania, ponieważ to ona w naszym żądaniu wskazuje wartość przedmiotu sporu.
6. **Określenie daty wymagalności roszczenia** – np. roszczenie stało się wymagalne dnia 04.05.2021r., ponieważ od tej daty dłużnik pozostawał w opóźnieniu.
7. **Opłata od pozwu** – w przypadku, gdy chcemy wszcząć postępowanie cywilne, w znacznej większości spraw musimy wnieść wraz pozwem opłatę. Nie jest to wymóg formalny pozwu, jednakże jest to wymóg fiskalny. Opłata od pozwu zależy najczęściej od rodzaju sprawy oraz wartości przedmiotu sporu.
8. **Uzasadnienie** - przytaczamy tutaj naszą argumentację oraz fakty, na których oparliśmy nasze żądanie.
9. **Oświadczenie, że strony podejmowały próby mediacji** lub w innym sposób dążyły do pozasądowego rozwiązania sporu;
10. W przypadku, gdy mamy wybór właściwości miejscowej sądu (właściwość przemienna) wskazać należy na jakiej podstawie wskazaliśmy sąd.
11. **Załączniki** – na końcu pisma musimy wymienić załączniki, które dołączamy do pozwu, czyli odpis dla strony przeciwnej, potwierdzenie uiszczenia opłaty od pozwu, dowody, pełnomocnictwo.
12. **Odpis pozwu i załączników dla pozwanego** – tyle ile mamy pozwanych, tyle załączamy odpisów, czyli np. mamy dwóch pozwanych – składamy do sądu jeden oryginał pozwu oraz dwa odpisy.
13. **Na końcu pozwu należy się podpisać własnoręcznie !!!**

Dodatkowo w pozwie można zawrzeć:

- wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz zwolnienie od kosztów sądowych;
- wnioski dowodowe;

- wniosek o zabezpieczenie powództwa na czas procesu;
- wniosek o rozpoznanie sprawy pod nieobecność powoda.

W przypadku, gdy pozew nie spełnia wymogów formalnych, sąd wzywa do ich uzupełnienia w terminie 7 dni. Gdy usuniemy braki w terminie, pozew wywoła skutki prawne od chwili jego wniesienia .

Uгода sądowa

Zgodnie z art. 917 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, 2320) - dalej k.c. przez ugodę strony czynią sobie wzajemnie ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać.

Innymi słowy powiedzieć należy, że ugoda jest czynnością prawną polegającą na poczynieniu przez strony sporu wzajemnych ustępstw w celu dojścia do porozumienia w sporze.

Z drugiej strony ugoda sądowa zwarta przed sądem rozstrzygającym spór między stronami stanowi także czynność procesową, której celem jest wyłączenie sporu spod rozstrzygnięcia sądu oraz umorzenie postępowania.

Podlegać ugodzie mogą wszystkie stosunki prawne, jeżeli pozostają w swobodnej dyspozycji stron.

Nie mogą być przedmiotem ugody:

- 1. prawa nie podlegające swobodnej dyspozycji stron, tj.**
 - roszczenia z prawa rodzinnego, które można uregulować tylko orzeczeniem sądu (np. rozwiązanie małżeństwa);
 - roszczenia ze stosunków z zakresu ubezpieczeń społecznych
- 2. prawa niemajątkowe oraz prawa majątkowe niezbywalne.**

Osnowa – treść ugody zwartej przed sądem powinna być wciągnięta do protokołu rozprawy i stwierdzona podpisami stron.

Zwarta ugoda nie może być sprzeczna z prawem, zasadami współżycia społecznego ani zmierzać do obejścia prawa. W sprawach wynikających z prawa pracy, nie może dodatkowo naruszać słusznego interesu pracownika.¹

Postępowanie pojednawcze

Na podstawie art. 184-186 k.p.c. można wszcząć postępowanie pojednawcze przed wniesieniem pozwu do sądu i w tym postępowaniu zawrzeć ugodę przed sądem.

Postępowanie to ma charakter dobrowolny. Osoba zainteresowana wszczęciem postępowanie pojednawczego składa wniosek do sądu. Przeciwnik procesowy nie może zostać zmuszony do wzięcia udziału w postępowaniu.

Przedmiotem ugody podlegają stosunki prawne podlegające swobodnej dyspozycji stron.

Sądem właściwym do przeprowadzenia postępowania pojednawczego jest zawsze sąd rejonowy właściwości miejscowej przeciwnika. Sąd przeprowadza postępowanie w składzie jednoosobowym na posiedzeniu jawnym. Z posiedzenia sporządza się protokół.

W przypadku zawarcia ugody w postępowaniu pojednawczym, sąd wciąga jej treść do protokołu lub załącza ugodę jako odrębny załącznik.

Ugoda podlega kontroli sądu w zakresie zgodności z prawem, zasadami współżycia społecznego oraz czy nie zmierza do obejścia prawa. W przypadku zaistnienia tych przesłanek sąd uzna ugodę za niedopuszczalną i zakończy postępowanie pojednawcze.

Mediacja

Mediacja jest dobrowolnym, poufnym, odformalizowanym sposobem pozasądowego rozwiązania sporu, prowadzonym między stronami sporu

¹ H. Pietrzykowski, Czynności profesjonalnego pełnomocnika w sprawach cywilnych, Warszawa 2020r., s 452-455.

przez mediatora. Celem postępowania mediacyjnego jest doprowadzenie do ugodowego rozwiązania sporu.

Postępowanie mediacyjne nie jest jawne.

Mediacja może być prowadzona także w sprawie nieprocesowych (np. o dział spadku).

Podstawą wszczęcia mediacji jest:

- umowa stron

-orzeczenie sądu

Główną cechą postępowania mediacyjnego jest jego dobrowolność, czyli nawet w przypadku zawarcia między stronami umowy o mediację, nie można strony takiej umowy zmusić do przystąpienia do postępowania mediacyjnego.

Mediacje prowadzi się przed wszczęciem postępowania, a za zgodą stron także w toku sprawy.

Sąd może wydać postanowienie o skierowaniu stron do mediacji na każdym etapie postępowania. Decyzja sądu w tym zakresie jest fakultatywna. W przypadku jednak sytuacji, gdy strony zawarły umowę o mediację, sąd na zarzut pozwanego zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, zobowiązany jest kierować strony do mediacji.

Mediacji nie prowadzi się, jeżeli w terminie tygodnia od ogłoszenia lub doręczenia postanowienia sądu, strona nie wyraziła zgody na przeprowadzeniu mediacji.

Mediacja prowadzona na podstawie orzeczenia sądu kończy się w ostatnim dniu wyznaczonego przez sąd okresu jej trwania, a w razie jej przedłużania na zgodny wniosek stron – w dniu ustalonym przez strony.

Wszczęcie mediacji przez stronę następuje z chwilą doręczenia mediatorowi wniosku o przeprowadzenie mediacji, z dołączonym dowodem doręczenia jego odpisu drugiej stronie. Mediacja prowadzona na wniosek kończy się zawarciem ugody, a gdy do tego nie doszło, w chwili wskazanej przez mediatora w sporządzonym przez niego protokole.

UWAGA!!!

Ugoda zawarta przed mediatorem ma moc prawną ugody sądowej po zatwierdzeniu jej przez sąd, zatwierdzona przez nadanie jej klauzuli wykonalności jest tytułem wykonawczym .

Przedmiotem ugody zawartej przed mediatorem mogą być wszystkie stosunki prawne, jeśli tylko pozostają w swobodnej decyzji stron.

Przedmiotem ugody nie mogą być:

- 1. prawa nie podlegające swobodnej dyspozycji stron, tj.**
 - roszczenia z prawa rodzinnego, które można uregulować tylko orzeczeniem sądu (np. rozwiązanie małżeństwa)**
 - roszczenia ze stosunków z zakresu ubezpieczeń społecznych**
- 2. prawa niemajątkowe oraz prawa majątkowe niezbywalne**

Mediator

Wybór mediatora został pozostawiony stronom, a jeśli strony nie dokonały wyboru, sąd kierując strony do mediacji, wyznacza mediatora posiadającego odpowiednią wiedzę i doświadczenie w zakresie prowadzenia mediacji w sprawach danego rodzaju. W celu ułatwienia wyboru organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych oraz uczelnie mogą prowadzić listy mediatorów oraz tworzyć ośrodki mediacyjne. Wpis na listę wymaga wyrażonej na piśmie zgody mediatora. Informację o listach mediatorów oraz ośrodkach mediacyjnych przekazuje się prezesowi sądu okręgowego.

Obowiązki Mediatora

Mediator:

- powinien być bezstronny
- jest zobowiązany do zachowania w tajemnicy wszystkiego, czego dowiedział się podczas przeprowadzania mediacji (w związku z

powyższym na te okoliczności nie może zostać przesłuchany jako świadek w postępowaniu cywilnym lub karnym)

Strony nie mogą powoływać się w toku procesu na okoliczności ujawnione podczas przeprowadzania mediacji.

Mediatorem może być osoba która ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz posiada umiejętności do prowadzenia mediacji.

Zadaniem mediatora jest prowadzenie dyskusji między stronami oraz doprowadzenie do zawarcia ugody.

Z prowadzenia mediacji sporządzany jest protokół, w którym zamieszcza się wynik mediacji. Odpisy protokołu doręczane są stronom, a sam protokół sądowi, który byłby właściwy miejscowo i rzeczowo do rozpoznania sprawy. Jeżeli zostanie zawarta ugoda przed mediatorem, podpisują je obie strony.

Koszty mediacji

Wynagrodzenie mediatora oraz zwrot wydatków w związku z przeprowadzaną mediacją obciążają strony.

Koszty mediacji na skutek skierowania sądu i zakończonej ugodą znosi się wzajemnie, jeżeli strony nie postanowiły inaczej – czyli strony pokrywają koszty mediacji po połowie.

Jeżeli w postępowaniu mediacyjnym nie zostanie zawarta ugoda, koszty mediacji rozlicza się według zasady, że strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw oraz celowej obrony, do czego zalicza się także przeprowadzenie mediacji.²

Nieodpłatna mediacja

Obecnie można skorzystać z nieodpłatnej mediacji prowadzonej w punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej oraz Poradnictwa Obywatelskiego na terenach Powiatów.

² H. Pietrzykowski, Czynności profesjonalnego pełnomocnika w sprawach cywilnych, Warszawa 2020r., s 466-475.

Bardzo zachęcamy Państwa do skorzystania właśnie z tej formy rozwiązywania sporów ponieważ:

- jest to forma tańsza i szybsza niż złożenie pozwu do sądu oraz długotrwały proces;
- pozwala w sposób szybszy oraz efektywny wyegzekwować nasze roszczenia;
- pozwala na wyzbycie się negatywnych emocji (szczególnie w sprawach rodzinnych), a czasem nawet na dojście do źródła konfliktu;
- pomoc mediatora ułatwia skonkretyzowanie naszych roszczeń oraz prowadzi do złagodzenia konfliktu, a nie jego eskalacji.

Opracowano na podstawie:

1. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U.2020.0.1575);
2. Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, 2320);
3. H. Pietrzykowski, Czynności profesjonalnego pełnomocnika w sprawach cywilnych, Warszawa 2020r.